

METODICKÝ POKYN PRO PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Číslo: MP 4/2021
Zveřejněno: 9.12.2021
Platnost od: 1.1.2020
Platnost do: -
Vyřizuje: Ing. Iva Šindlerová
Schválil: Ing. Kamila Onysko
Odbor: odbor zdravotnictví

Metodika postupu při výpočtu vyrovnávací platby pro příspěvkové organizace v oblasti zdravotnictví

Příspěvková organizace zařazená do odvětví zdravotnictví postupuje při výpočtu vyrovnávací platby počínaje kalendářním rokem 2020 dle znění přílohy č. 2 Pravidel pro výpočet vyrovnávací platby v rámci závazku veřejné služby dle Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 a dle tohoto metodického pokynu.

I. Legislativa:

1. Rozhodnutí komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí Komise“),
2. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
3. Pravidla pro výpočet vyrovnávací platby v rámci závazku veřejné služby dle Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 - prováděcí předpis k Zásadám vztahů orgánů kraje k příspěvkovým organizacím, které byly zřízeny krajem nebo byly na kraj převedeny zvláštním zákonem,
4. Smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon, vč. Dodatků (dále jen „Smlouva“).

II. Základní vymezení

Výpočet vyrovnávací platby se zpracovává na formuláři, který je přílohou č. 1 tohoto metodického pokynu.

1. Vychází se především z výkazu zisku a ztráty, hlavní knihy a knihy analytických účtů.
2. Sledují se činnosti, které jsou vykonávány v rámci závazku veřejné služby (ZVS) na základě smlouvy, ve znění dodatků.

Rozsah činností vykonávaných v rámci ZVS je: definovaný v již zmiňovaném rozhodnutí o registraci, **s výjimkou činností:** veřejného lékárenství, lékařské pohotovostní služby (LPS), činností protialkoholní záchytné stanice (PAZS), prodejny zdravotních pomůcek, pokud tyto činnosti příjemce v souladu s rozhodnutím vykonává. Příjemce bude vykonávat činnosti v režimu závazku veřejné služby související s poskytováním zdravotní péče dle rozhodnutí, zejména zajištění stravování.

Jsou tedy vyčleněna nákladová střediska – veřejné lékárny, LPS, PAZS, prodejna zdravotních pomůcek, zařízení péče o děti (Sdruženáček) a další, které nejsou uvedeny v rozhodnutí o registraci. Činnosti v rámci ZVS jsou jednoznačně účetně odděleny od činností, které jsou ze ZVS vyčleněny na základě své povahy (jedná se o ziskové činnosti nebo činnosti nezakládající veřejnou podporu).

Za vyplnění závěrečného vyúčtování vyrovnávací platby zodpovídá organizace.

Je nezbytné, aby veškeré údaje byly doložitelné pro účely kontroly výpočtu vyrovnávací platby, tj. aby byly k dispozici podklady na základě kterých jsou údaje pro výpočet vyrovnávací platby stanoveny, a to po celou dobu platnosti Smlouvy o závazku veřejné služby. Je povinností organizace zajistit archivaci podkladů na dobu 10 let po ukončení platnosti smlouvy.

Organizace odesláním dokumentu Závěrečné vyúčtování vyrovnávací platby odboru zdravotnictví Krajského úřadu Moravskoslezského kraje čestně prohlašuje, že nezatajila žádné podstatné informace.

V případě, že je příspěvková organizace zařazená do odvětví zdravotnictví poskytovatelem registrované sociální služby, postupuje při výpočtu vyrovnávací platby dle znění přílohy č. 1 Pravidel pro výpočet vyrovnávací platby v rámci závazku veřejné služby dle Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 a takto vypočtený výsledek zahrne do výpočtu vyrovnávací platby dle tohoto metodického pokynu v příslušné kolonce formuláře (viz příloha č. 1 tohoto metodického pokynu).

III. Postup při výpočtu nároku na vyrovnávací platbu – provozní část (VPP)

Kalkulační vzorec a náplň položek pro výpočet vyrovnávací platby provozního charakteru:

$$\text{VPP} = \text{NČ} - \text{VČ}$$

kde:

VPP maximální povolená vyrovnávací platba pro provozní část

NČ náklady z činností v rámci závazku veřejné služby

VČ výnosy z činností v rámci závazku veřejné služby

Přičemž:

Strukturu nákladů a výnosů lze nalézt v příloze č. 1 na listu „N a V pověřené činnosti“. Odtud se celkové výnosy, celkové náklady a rozdíl mezi náklady a výnosy propisují na list „přehled hospodaření“ do části A (Náklady a výnosy (zdroje) na provoz služby).

Do nákladů činností v rámci veřejné služby jsou zahrnuty ty nákladové položky, které se vztahují k plnění závazku veřejné služby. Do výpočtu vyrovnávací platby lze zahrnout pouze náklady vzniklé od okamžiku pověření. Do uznatelných nákladů není započítána část odpisů majetku pořízeného z investic, které byly financovány z veřejných zdrojů a realizovaly se po vzniku pověření.

Výnosy z činností v rámci závazku veřejné služby se rozumí veškeré výnosy z poskytování služeb v rámci závazku veřejné služby. Zahrnují zejména tržby za vlastní výkony a za zboží, aktivace atd.

Do výnosů se zpravidla nezahrnuje účet #672xx. Výjimkou může být pouze ta část, kterou nelze považovat za vyrovnávací platbu, (např. Dotační program na podporu mimořádného finančního ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče v souvislosti s epidemií COVID-19, v tomto konkrétním případě je nezbytné zde uvádět pouze část týkající se pověřených činností, tato částka je započtena do výnosů z činností a promítnuta v nákladech z činností).

IV. Postup při posuzování nadměrnosti vyrovnávací platby v provozní části

a) Roční nadměrná vyrovnávací platba

Nadměrná vyrovnávací platba se posuzuje každoročně a její hodnota je vyhodnocována odborem ZDR. Při výpočtu se posuzuje nárok na vyrovnávací platbu v provozní části (VPP) a celková výše přijatých neinvestičních dotací (ND) viz tabulka C. NEINVESTIČNÍ DOTACE v daném roce

- pokud $VPP \geq ND$ – nedochází k roční nadměrné vyrovnávací platbě,
- pokud $VPP < ND$ – dochází k nadměrné vyrovnávací platbě za daný rok. Tato je následně dále řešena níže v části b)

Pokud nadměrná vyplacená částka nepřesáhne 10 % průměrné roční vyrovnávací platby, lze tuto částku převést do dalšího období a odečíst ji od vyrovnávací platby splatné v daném období.

b) Kumulativní vyrovnávací platba v provozní části (KVPP)

Ukazatel, který vyjádří nadměrnou vyrovnávací platbu za celé období trvání pověření ZVS v souladu se smlouvou (tzn. od roku 2015 do roku 2024). Při výpočtu se sčítají výsledky (hodnoty) ročních vyrovnávacích plateb z provozních částí (VPP) zaznamenaných v části KVPP přílohy č. 1.

Roční vyrovnávací platba v provozní části-přepočet (zahrnuje případnou zápornou hodnotu tohoto ukazatele), ukazatel popisuje nedofinancování pověřených činností organizace v uplynulých letech za celou dobu pověření.

KVPP v daném roce

- pokud $KVPP \leq 0$ – není nutné zachycovat v účetnictví ani řešit další kroky, a to ani za předpokladu, že roční nadměrná vyrovnávací platba za daný rok vyšla kladná (tzn. $VPP < ND$),
- pokud $KVPP > 0$ – dochází ke kladné KVPP, tzn. vzniká podmíněný závazek. Tento je nezbytné zachytit v účetnictví organizace, a to zápisem v podrozvaze MD #999 Dal #974. Každoročně je nezbytné výši podmíněného závazku upravovat (blíže viz příloha č. 2 řešený příklad v části KVPP).

Po skončení trvání pověření ZVS je nutné vypořádat případný podmíněný závazek. Na základě zaslaných podkladů dojde ke komplexnímu vyhodnocení podmíněného závazku. Po zohlednění možných mimořádných okolností (vis maior), bude nařízen odvod finančních prostředků v odpovídající výši, a to do 2 měsíců na účet Moravskoslezského kraje. Nařízený odvod nepřevyší celkovou hodnotu prostředků, které byly organizaci poskytnuty v rámci vyrovnávací platby z titulu závazku veřejné služby v daném období na základě příslušného opatření.

V. Výše vyrovnávací platby poskytnuté ve sledovaném období

Pro lepší přehlednost uvádíme umístění řádků z příloh

Celková podpora z veřejných zdrojů – se stanoví součtem za provozní část, investiční část a nefinanční podporu (ř. 63)

1. **Provozní část** – skutečně obdržená a nárokovatelná výše. Dotace z veřejných rozpočtů určené na provoz (příspěvek zřizovatele, příspěvky z jiných veřejných rozpočtů atd.) (ř. 35)
2. **Investiční část** – investiční akce realizované v dotačním roce a financované z veřejných rozpočtů (pouze část týkající se pověřené činnosti), vč. finančního vyjádření a určení zdroje financování investice (ř. 51). Rozhodným dnem, kdy investice vstupuje do výpočtu vyrovnávací platby, je datum jeho zařazení do užívání.
3. **Nefinanční podpora z veřejných zdrojů:** V rámci pověřené činnosti (dle smlouvy) se sleduje, zda byla poskytnuta ze strany veřejných rozpočtů také **podpora nefinanční povahy**. Pronájem nemovitosti za symbolický příspěvek (výhoda pro poskytovatele zdravotní služby ve formě nájmu za nižší cenu, než jaká je v tržních podmínkách) či umožnění bezplatného využití; Pronájem movité věci za symbolický příspěvek, či umožnění bezplatného využití (např. automobilu); Bezplatné školení či školení za symbolickou částku; Bezúročné návratné finanční výpomoci (půjčky); Darování movité či nemovité věci; Úhrada služeb za poskytovatele zdravotní služby (např. za energie, nájem) - a to ve výši, která odpovídá rozdílu mezi objemem finančních prostředků, který by poskytovatel musel vynaložit za získání předmětné služby (materiálu, nemovitosti atp.) za tržních podmínek v místě a čase obvyklých a objemem finančních prostředků, které vynaložil při poskytování veřejné podpoře (např. symbolická částka, zvýhodněná částka, nebo zcela bezplatně) (ř. 60).

Nefinanční podpora, její provozní část, je zahrnuta do výpočtu nároku na vyrovnávací platbu. Investiční část nefinanční podpory je z pohledu vyrovnávací platby považována za „navýšení hodnoty investice“. Provozní část nefinanční podpory vstupuje do výpočtu maximální povolené vyrovnávací platby v provozní části a to tak, že je částka zaznamenána v rámci výpočtu nároku na vyrovnávací platbu na straně nákladů i výnosů. Tímto krokem je zajištěno sdělení směrem k poskytovateli, že pokud by provozní část nefinanční podpory byla pořízena za tržní cenu, projevilo by se na nákladové i výnosové straně. Výhoda plynoucí z nefinanční podpory je ve dvouletém intervalu sdělována souhrnně za všechny organizace ze strany poskytovatele Evropské Komisi, a to v rámci reportu o veškeré poskytnuté veřejné podpoře.

Možné způsoby pro stanovení výše této podpory:

- darování – cena může být uvedena ve smlouvě (např. pro účely výpočtu daně)
- bezplatné/zvýhodněné nájemné, školení atd. - průzkum ceny na trhu
- bezúročné návratné finanční výpomoci – výše veřejné podpory je vypočtena jako kladný rozdíl mezi výší úrokové sazby stanovené dle Sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb ze dne 19. 1. 2008 (publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 19. ledna 2008 v částce C 14/6) a výší bezúročné návratné finanční výpomoci (tj. výše úroku 0), a to ke dni posledního zveřejnění údajů Evropské centrální banky před uzavřením této smlouvy o poskytnutí návratné finanční výpomoci

VI. Celková podpora z veřejných zdrojů

Jedná se o celkový součet neinvestičních dotací celkem, investic a nefinanční podpory. Tyto tři hodnoty jsou ve dvouletém intervalu souhrnně za všechny příjemce veřejných prostředků vykazovány Evropské komisi.

VII. Závěrečné vyúčtování vyrovnávací platby

je každoročně zasíláno odboru zdravotnictví, a to po celou dobu trvání Smlouvy v termínu do **31. 3.** následujícího roku (v předepsaném formátu přílohy č. 1 tohoto metodického pokynu), v souladu s Pravidly pro výpočet vyrovnávací platby v rámci závazku veřejné služby dle Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 - prováděcí předpis k Zásadám vztahů orgánů kraje k příspěvkovým organizacím, které byly zřízeny krajem nebo byly na kraj převedeny zvláštním zákonem.

- Zasláný dokument musí obsahovat mj. upřesňující komentáře dokreslující významné skutečnosti daného roku, podpis statutárního zástupce organizace, datum, informace o zpracovateli a kontakt na zpracovatele.
- Odesláním dokumentu **statutární zástupce čestně prohlašuje, že veškeré uvedené informace jsou správné a úplné.**
- V případě kladné hodnoty KVPP statutární zástupce souhlasí s výší podmíněného závazku a s nutností jeho zachycení v podrozvaze.

Vyúčtování vyrovnávací platby za rok 2020 bude upraveno dle této metodiky ve lhůtě stanovené odborem ZDR, tj. do 31. 1. 2022.

V případě nejasností se obraťte na Ing. Ivu Šindlerovou, tel. 595 622 488, e-mail: iva.sindlerova@msk.cz